

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

394.21

Szerző: *Márciusi ünnepi órarend*

Hely

Cím: *Márciusi ünnepi órarend*

1948

Forrás: *Reggel 1948 márc 18*

Személy

Helyszám

Köt. v. füz.) (Oldal)

1926 — 8801

11 óra

Színészek a kikapu előtt. Ösz-szeverődnek vagy tizen, utolsó próba az esti előadás előtt. Még egy utolsó cigaretta, aztán vonulnak be a sötét-nézőterre, reflektor hasít a homályba, libben a függöny: Petőfi áll a rivaldóalmpák előtt, karját magasra emeli s felszattan a hangja: „Egyszerre és összesen: ez a varázsige, melyben világmozdító erő van. Ó, Istenem, csak egyszer lenne hazám egy akaratom! Megmutathatnánk, hogy mi vagyunk az a nemzet, melynek ősapja Attila volt!”

12 óra

Réplülőgépek köröznek a város fölött. Hatán egymásután, az egyik hirtelen megbokrosodik, kiválik a körből, nagy ívben bukik lefelé — ezrek sikoltanak föl riadtan, de a gép már újra tör fölfelé, kis füstcsíkot ereszt s bukdácsoló, hullámzó, alázuhanó s fölfelé lendülő röpléssel fölírja az égre a szót: Szabadság! „Eljen!” — kiáltják százezren harsogón s mind ütemesebben: Eljen a szabadság!

1 óra

Tréfás kedvükben vannak a villamosok is: a Körúton fut végig a 46-os, a 6-os bemelegszik a Bajcsy-Zsilinszky-útra, a 12-es autobusz is fittyet hány a régi rendnek, az Oktogonról beszalad az Andrássy-útra. Most már azért sokan fáradsz, akadnak olyanok is jópárezen, akik 20—25 kilométert gyalogoltak be reggel 6-ta. Roskadoznak az ingajáratok s fáradsz dadognak a verklek az utassarkokon.

2 óra

Ketődök a sorbanállás a színház előtt. A kapuk fölött hatalmas táblák: Ingyen előadás! A színigazgató kióvatoskodik az utcára, hunyorog a napfényben, elégedetten nézi a várakozó tömeget, aztán odafordul a mellette álló rendező-jéhez: Végre „tábla” lesz!

3 óra

Csitul a lázas forgatag, halvány bárányfelhők ereszkednek a nap elé. Megnyílnak a színházak kapui és beözönlenek a nézők. Fél 4: kezdődik az előadás! „Egyszerre és összesen: ez a varázsige!”

4 óra

Szabad ország íródeákjai írják lobogó kedvvel a századi márciusi ünnepi krónikáját.

Halász Péter

A REGGEL

7

Márciusi ünnepi órarend

7 óra

Ezer és ezer ablak nyílik a márciusi napsütésre — méltóságteljes léptekkel vonul végig az Andrássy-úton a katonazenekar, rikktant a kürt, recseg a bombardon, brum-mog a nagydob: zenés ébresztő! Nyílnak a kapuk s élénkülnek az utcák, feldiszipelt villamosok zakatolnak Budáról Pest felé, a Széll Kálmán-térnei már rendőr vigyáz a forgatagra s a Mártírok-útján sikkó 5-ös lépcsőin fűrtökben lögnak az emberek. A Kossuth-hídat úgy megrohmozzák, hogy le kell zárni az utat, rendőrszakasz érkezik — a Margit-nád felé irányítják a forgalmat. Zászlóerdő hőmpölyög végig a Dunaparton, a tulsó partról a Kossuth-téren végig-végig kifeszített trikolórok intenek vissza. Zene szól már mindenütt, harsogó rezesbandák s tizezrek torkából száll az ének: Kossuth Lajos azt üzente... S a hegyek felől, a városzélről, Pestkörnyékről s Obudáról százezrek jönnek és jönnek végeláthatatlan sorokban a Parlament felé.

8 óra

Ez a város ilyen még nem látott! Lassan kialakul a hatalmas

felvonulás rendje: a Boráros-térről a Nyugati pályaudvarig, onnan bekanyarodva a Bajcsy-Zsilinszky-út fele, az Alkotmány-utcán át hőmpölyög a menet, szembe az Andrássy-út felől érkező csillogó csatlakozók: hozzá s így özönlik tíz és tizezer ember, zászlókkal és táblákkal, enekelve s ütemesen kiáltozva: Szabad magyar március! Igen, ez szabad magyar március — csillognak a szemek s nemzeti színek pompáznak kabátok kihajtoin, házak ablakain, erkélyeken, autókon és kerékpárokon. A gyalogjárdákon már szusszanásnyi hely sincs, akik együtt jöttek el hazulról — már elvesztették egymást.

9 óra

A Parlament előtti tér már zsúfolt, mozdulni sem lehet s még mindig jönnek ezrek és ezrek, beszorúlnak a környező mellékutakba — végig az Alkotmány-utcán áll a menet, a házfalak visszaverik a dübörgő muzsikát. A Kuria homlokán csillognak az aranybetűk: Iustitia Regnorum Fundamentum — s a diádalmas márciusi ünnep most kiegészíti a nagy igazságot: Iustitia et Libertas Regnorum Fundamentum! Már mindenki el-

vesztette a hozzája tartozót, de a keresgélés reménytelen. Gázlámpákra s ivlámpákra, hirdetőoszlopokra s házfalakra kapaszkodnak a kíváncsiak, akik végig akarják látni a tarka teret s beinni a csodás képet. Részegítő és bódító aradai: hevit, akár a tavaszi lár.

10 óra

Előkerítés a Nemzeti Múzeum körül: ezek kapaszkodtak a vasrácsakra és nözik a menetet, amely egyre vonul a Múzeumkörúton; a Somogyi Béla-úton át a Bajcsy-Zsilinszky-út felé. A Múzeum lépcsőjén feketélik a tömeg — mennyi virágcsokor hull a jobboldali bástyára, ahonnan Petőfi szavalta a Nemzeti dalt. Innen, erről a bástyáról nézve egybefolyik minden — tarka folyam úszik, hullámai megmegtörnek, mielőtt hevítő lár csapott át Petőfi erein, amint szembenézett innen a százezrekkel. A főútvonalakon már állnak a villamosok, ingajárat közlekedik a Múzeum-körút s a Nagykörút között. Az áramvonalas 61-es, „tatján” egy nagy zászlóval úgy úszik a síneken, mint az óceánjáró a tarajos habok fölött.